

เรขาคณิตวิเคราะห์

ระยะห่างระหว่างจุดสองจุด

ระยะห่างระหว่างจุด (x_1, y_1) และ (x_2, y_2) คือ $\sqrt{(x_1 - x_2)^2 + (y_1 - y_2)^2}$

จงใช้สูตรดังกล่าวประยุกต์ใช้เพื่อแก้โจทย์ต่อไปนี้

1. จงหาระยะทางระหว่างจุดกำเนิด $(0, 0)$ และจุด $P(-5, 12)$
2. จงหาระยะทางระหว่างจุด $E(2, -4)$ และ $F(2, 7)$
3. จงหาความยาวรอบรูปของสามเหลี่ยมที่มีจุดยอด $A(0, 0)$, $B(3, 0)$, และ $C(0, 4)$

4. จงหาความยาวของเส้นทแยงมุมของสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่มีจุดยอดอยู่ที่ $(1, 1)$, $(5, 1)$, $(5, 4)$, $(1, 4)$

5. จุด $A(2, y)$ อยู่ห่างจากจุด $B(5, 6)$ เป็นระยะทาง 5 หน่วย จงหาสมการในการอธิบายค่า y ที่เป็นไปได้

6. $P(x, 0)$ อยู่ห่างจากจุด $A(1, 3)$ และ $B(5, 3)$ เป็นระยะทางเท่ากัน จงหาค่า x

7. จงหาระยะห่างที่สั้นที่สุดระหว่างจุด $A(5, 5)$ ไปยังส่วนของเส้นตรง $y=0$ ที่มีจุดปลายที่ $(0, 0)$ และ $(4, 0)$

8. จุด P เป็นจุดบนเส้นตรง $x = 3$ ซึ่งอยู่ห่างจากจุด $A(0, 1)$ และ $B(6, 5)$ เป็นระยะทางเท่ากัน จงหาพิกัดของจุด P

9. จงหาจุด $P(x, y)$ ที่อยู่บนเส้นตรง $y = x$ และอยู่ห่างจากจุด $A(1, 1)$ เป็นระยะทาง 2 เท่าของระยะห่างจากจุด $B(4, 4)$

จุดกึ่งกลางของส่วนของเส้นตรง

จุดกึ่งกลางระหว่างจุด $A(x_1, y_1)$ และ $B(x_2, y_2)$ คือ $\left(\frac{x_1+x_2}{2}, \frac{y_1+y_2}{2}\right)$

หรือในกรณีที่ M เป็นจุดที่แบ่งส่วนของเส้นตรงด้วยอัตราส่วนใดๆ สามารถเพิ่มตัวถ่วงน้ำหนักได้

เช่นให้ $AM:MB = m:n$ จะได้ว่า $M\left(\frac{nx_1+mx_2}{n+m}, \frac{ny_1+my_2}{n+m}\right)$ โดยหลักการจะคล้ายกับโมเมนต์บนคาน

จงใช้ความรู้การหาจุดกึ่งกลางของส่วนของเส้นตรง แก้ปัญหาต่อไปนี้

1. จงหาจุดกึ่งกลางของส่วนของเส้นตรงที่เชื่อมจุด $A(1, 3)$ และ $B(5, 7)$
2. จงหาจุดกึ่งกลางของส่วนของเส้นตรงที่เชื่อมจุด $C(-2, 4)$ และ $D(6, 0)$
3. ถ้าจุด $M(5, 1)$ เป็นจุดกึ่งกลางของ AB และ $A(2, 3)$ จงหาพิกัดของจุด B

4. จงหาระยะทางจากจุดกำเนิดไปยังจุดกึ่งกลางของส่วนของเส้นตรงที่เชื่อมจุด $(3, 4)$ และ $(5, 12)$

5. ถ้าจุดกึ่งกลางของส่วนของเส้นตรง $A(x, 2)$ และ $B(6, 4)$ คือ $(3, y)$ จงหาค่า $x + y$

6. จุด P แบ่ง AB ภายในด้วยอัตราส่วน $1:1$ จุด Q แบ่ง BC ภายในด้วยอัตราส่วน $1:1$ จงหาความยาว PQ เมื่อ $A(1, 0)$, $B(5, 0)$, $C(3, 4)$

7. จงหาพิกัดของจุด P บนเส้นตรง $y = 2x$ ที่อยู่ห่างจากจุดกึ่งกลางของ A(-2, 0) และ B(2, 4) เป็นระยะทาง 5 หน่วย
8. สามเหลี่ยม ABC มี A(1, 1) และจุดกึ่งกลางของด้าน AB และ AC คือ M(3, 2) และ N(2, 4) จงหาความยาวของด้าน BC
9. จงหาจุด P บนส่วนของเส้นตรง A(-1, 0) และ B(1, 0) ที่ทำให้ $\overline{PA}^2 + \overline{PB}^2$ มีค่าน้อยที่สุด

เส้นตรง

เส้นตรง เราสามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการเส้นตรง คือ $y = mx + c$

หรือรูปทั่วไปของสมการเส้นตรง คือ $Ax + By + C = 0$ เมื่อ A, B, C เป็นค่าคงตัว โดยที่ A และ B ไม่เป็นศูนย์พร้อมกัน

ความชันของเส้นตรง หาได้จาก

เมื่อผ่านจุด 2 จุด (x_1, y_1) และ (x_2, y_2) ใดๆ ได้ว่าความชัน คือ $\frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$

เมื่อสมการเส้นตรงอยู่ในรูป $y = mx + c$ ได้ว่าความชัน คือ m

เมื่อสมการเส้นตรงอยู่ในรูป $Ax + By + C = 0$ ได้ว่าความชัน คือ $-\frac{A}{B}$

เมื่อรู้ความชันของเส้นตรงคือ m และจุดที่ผ่านเพียงจุดเดียว (x_1, y_1) สามารถหาสมการเส้นตรงได้ว่า

$$y - y_1 = m(x - x_1)$$

จงใช้ความรู้เรื่องเส้นตรงในการแก้ปัญหาต่อไปนี้

1. จงหาสร้างสมการเส้นตรงที่ผ่านจุด A(1, 2) และ B(5, 10)

2. จงหาสร้างสมการเส้นตรงที่ผ่านจุด E(5, 7) และ F(5, -3)

3. จงหาความชันของเส้นตรง $2x + 3y = 6$

4. จงหาความชันของเส้นตรง $y = 5x - 7$

5. ถ้าเส้นตรงผ่านจุด $A(2, 5)$ และ $B(x, 10)$ มีความชันเท่ากับ 2 จงหาค่า x

6. จงหาสมการของเส้นตรงที่มีจุดตัดแกน X เป็น -2 และจุดตัดแกน Y เป็น 3
7. จงหาสมการเส้นตรงที่ผ่านจุดตัดของ $x + y = 3$ และ $2x - y = 0$ และมีความชันเท่ากับสมการเส้นตรง $10x - 2y + 3 = 0$
8. จงหาสมการเส้นตรงที่ผ่านจุด $P(4, 3)$ และทำให้เกิดสามเหลี่ยมกับแกนพิกัดในจุดภาคที่ 1 ที่มีพื้นที่ 24 ตารางหน่วย

เส้นตรงขนานและตั้งฉาก

ให้ m_1 และ m_2 เป็นความชันของเส้นตรง L_1 และ L_2 ตามลำดับ จะได้ว่า

เส้นตรง L_1 และ L_2 ขนานกัน เมื่อ $m_1 = m_2$

เส้นตรง L_1 และ L_2 ตั้งฉากกัน เมื่อ $m_1 \cdot m_2 = -1$

จงใช้ความรู้ดังกล่าวในการแก้ปัญหาต่อไปนี้

1. ถ้าเส้นตรงผ่านจุด $A(1, 4)$ และ $B(5, 6)$ จงหาความชันของเส้นตรงที่ตั้งฉากกับ AB
2. จงหาค่า k ที่ทำให้เส้นตรง $y = kx + 1$ ขนานกับเส้นตรงที่ผ่านจุด $(2, 5)$ และ $(4, 9)$
3. จงหาค่า k ที่ทำให้เส้นตรง $kx + 2y = 5$ ตั้งฉากกับเส้นตรง $x - 3y = 4$

4. จงหาสมการเส้นตรงที่ตั้งฉากกับ $x + 2y = 4$ และผ่านจุด $(-1, 3)$

5. จงหาสมการเส้นตรงที่ผ่านจุด $(0, 0)$ และขนานกับเส้นตรงที่ผ่านจุด $(5, 1)$ และ $(2, 7)$

6. กำหนดให้ $A(1, 1)$ และ $B(5, 5)$ จงหาจุด P บนเส้นตรง $x + y = 10$ ที่ทำให้ AP และ BP ตั้งฉากกัน

7. จงหาสมการของเส้นตรงที่ขนานกับ $3x + 4y = 0$ และสร้างสามเหลี่ยมกับแกนพิกัดที่มีพื้นที่ 6 ตารางหน่วย

8. จงหาค่า k ที่ทำให้สามเหลี่ยมที่มีจุดยอด $A(1, 2)$, $B(k, 0)$, $C(5, 2)$ เป็นสามเหลี่ยมมุมฉากที่มุม A

9. จงหาสมการของเส้นตรงที่ขนานกับ $x - 2y = 0$ และแบ่งครึ่งพื้นที่ของสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่มีจุดยอด $(0, 0)$, $(4, 0)$, $(4, 4)$, $(0, 4)$

ระยะห่างระหว่างเส้นตรงกับจุด

ระยะห่างระหว่างจุด (x_1, y_1) กับเส้นตรง $Ax + By + C = 0$ หาได้จาก $d = \frac{|Ax_1 + By_1 + C|}{\sqrt{A^2 + B^2}}$

จงใช้สูตรการหาระยะห่างระหว่างจุดกับเส้นตรงในการแก้โจทย์ต่อไปนี้

1. จงหาระยะห่างจากจุด $P(1, 2)$ ไปยังเส้นตรง $3x + 4y - 10 = 0$

2. จงหาระยะห่างจากจุด $A(-1, 3)$ ไปยังเส้นตรง $x - 2y + 5 = 0$

3. จงหาระยะห่างจากจุด $B(4, 0)$ ไปยังเส้นตรง $y = 3x - 1$

4. เส้นตรง L ผ่านจุด $(2, 0)$ และ $(0, 4)$ จงหาระยะห่างจากจุด $P(1, 1)$ ไปยังเส้นตรง L

5. จุด $P(k, 1)$ อยู่ห่างจากเส้นตรง $3x + 4y - 8 = 0$ เป็นระยะทาง 2 หน่วย จงหาค่า k ที่เป็นไปได้

6. จงหาระยะห่างจากจุด $A(1, 1)$ ไปยังเส้นแบ่งครึ่งตั้งฉากของส่วนของเส้นตรงที่เชื่อม $B(0, 0)$ และ $C(2, 4)$

ระยะห่างระหว่างเส้นตรงที่ขนานกัน

ระยะห่างระหว่างจุด $Ax + By + C_1 = 0$ กับเส้นตรง $Ax + By + C_2 = 0$ หาได้จาก $d = \frac{|C_1 - C_2|}{\sqrt{A^2 + B^2}}$

จงใช้สูตรการหาระยะห่างระหว่างเส้นตรงที่ขนานกันในการแก้โจทย์ต่อไปนี้

1. จงหาระยะห่างระหว่างเส้นตรง $5x - 12y + 1 = 0$ และ $5x - 12y - 12 = 0$

2. จงหาระยะห่างระหว่างเส้นตรง $4x + 3y = 7$ และ $4x + 3y = 17$

3. จงหาระยะห่างระหว่างเส้นตรง $2x + 3y = 6$ และ $4x + 6y = 1$

4. จงหาค่า k ที่ทำให้ระยะห่างระหว่าง $3x - 4y + 1 = 0$ และ $3x - 4y + k = 0$ เท่ากับ 2 หน่วย
5. จงหาสมการของเส้นตรงที่อยู่ตรงกลางระหว่าง $4x + 3y - 1 = 0$ และ $4x + 3y - 11 = 0$
6. จงหาสมการของเส้นตรงที่ขนานกับ $y = 3x$ และมีระยะห่างจากจุด $(1, 1)$ เป็น 2 เท่าของระยะห่างจากเส้นตรง $y = 3x - 1$

7. จงหาจุด P บนเส้นตรง $x + y = 10$ ที่ทำให้ระยะห่างจาก P ไปยังเส้นตรง $3x - 4y = 0$ และ $3x - 4y = 20$ เป็นระยะทางเท่ากัน

8. จงพิสูจน์สูตร $d = \frac{|C_1 - C_2|}{\sqrt{A^2 + B^2}}$ โดยเริ่มจากสมการ $Ax + By + C_1 = 0$ และใช้จุด $P(x_0, y_0)$ บนเส้นตรงที่สอง $Ax + By + C_2 = 0$

ภาคตัดกรวย

วงกลม

วงกลม คือ เซตของจุดทั้งหมดในระนาบที่ห่างจากจุด ๆ หนึ่งที่ตรึงอยู่กับที่เป็นระยะทางคงที่ จุดที่ตรึงอยู่กับที่นี้เรียกว่า จุดศูนย์กลาง (center) ของวงกลม และระยะทางจากจุดศูนย์กลางไปยังจุดใด ๆ ในเซตเรียกว่า รัศมี (radius) ของวงกลม

โดยวงกลมมีสมการมาตรฐานคือ $(x - h)^2 + (y - k)^2 = r^2$

โดยมีจุดศูนย์กลางของวงกลมคือ (h, k) และรัศมีมีขนาดเท่ากับ r

จงใช้ความรู้เรื่องวงกลม แก้โจทย์ต่อไปนี้

1. จงหาสมการวงกลมที่มีจุดศูนย์กลางที่ $(0, 0)$ และรัศมี $r = 5$
2. จงหาสมการวงกลมที่มีจุดศูนย์กลางที่ $(5, -2)$ และผ่านจุด $(5, 1)$
3. จงหาสมการวงกลมที่มีจุดศูนย์กลางที่ (h, k) และมีแกน X เป็นเส้นสัมผัส โดย $h=3, k=4$

4. จงหาจุดศูนย์กลางและรัศมีของวงกลม $(x - 4)^2 + (y + 1)^2 = 16$

5. จงหาจุดศูนย์กลางและรัศมีของวงกลม $x^2 + y^2 + 6x - 2y - 6 = 0$

6. จงหาจุดศูนย์กลางและรัศมีของวงกลม $2x^2 + 2y^2 - 4x + 8y - 2 = 0$

7. จงหาสมการวงกลมที่มีส่วนของเส้นตรง $A(0, 0)$ และ $B(6, 8)$ เป็นเส้นผ่านศูนย์กลาง

8. จุดศูนย์กลางของวงกลม $x^2 + y^2 + Ax + By + C = 0$ คือ $(3, 4)$ และรัศมีคือ 5 จงหาค่า C

9. จงหาสมการวงกลมที่ล้อมรอบสามเหลี่ยมที่มีจุดยอด $A(0, 0)$, $B(4, 0)$, $C(0, 6)$

[Hint: เมื่อวงกลมล้อมรอบสามเหลี่ยมมุมฉาก ด้านตรงข้ามมุมฉากคือเส้นผ่านศูนย์กลาง]

10. จงหาสมการวงกลมที่มีรัศมี $r=5$ และสัมผัสกับเส้นตรง $3x + 4y - 1 = 0$ ที่จุด $(1, -0.5)$

11. จงหาค่า k ที่ทำให้วงกลม $C_1: x^2 + y^2 = 1$ และ $C_2: (x - 3)^2 + y^2 = k$ สัมผัสกัน
ภายนอก

12. จงหาสมการของวงกลมที่มีรัศมีน้อยที่สุดที่ผ่านจุด $A(1, 2)$ และ $B(3, 4)$

วงรี

วงรี คือ เซตของจุดทั้งหมดในระนาบซึ่งผลบวกของระยะทางจากจุดใด ๆ ในเซตนั้นไปยังจุดที่ตรึงอยู่กับที่สองจุดมีค่าคงตัว โดยค่าคงตัวนี้ต้องมากกว่าระยะห่างระหว่างจุดที่ตรึงอยู่กับที่ทั้งสองจุด เรียกจุดที่ตรึงอยู่กับที่ทั้งสองจุดนี้ว่า โฟกัส (focus) ของวงรี

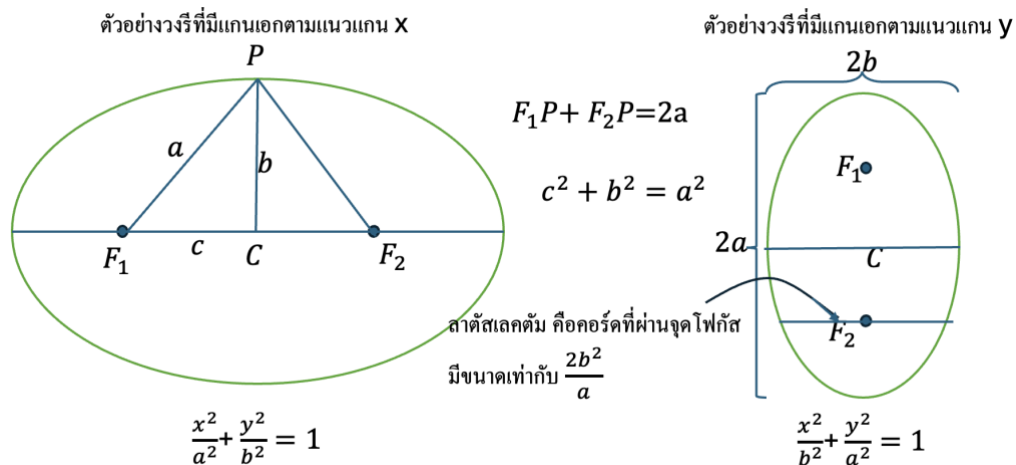
นิยาม

ให้ความยาวแกนเอก ($2a$) คือความยาวแกนที่ยาวกว่า และจุดยอดคือจุดทั้ง 2 ฝั่งของแกนเอก

ความยาวแกนโท ($2b$) คือความยาวแกนที่สั้นกว่า

และจากสามเหลี่ยมพีทาโกรัสดังรูปได้ว่า $a^2 = c^2 + b^2$

ความเยื้องศูนย์กลาง $e = \frac{c}{a}$

จงใช้ความรู้เรื่องวงรี แก้โจทย์ต่อไปนี้

1. จงหาจุดศูนย์กลาง, จุดยอด, จุดโฟกัส, ความยาวแกนเอก/แกนโท และความเยื้องศูนย์กลางของวงรี ของ

$$\text{วงรี } \frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{9} = 1$$

2. จงหาจุดศูนย์กลาง, จุดยอด, จุดโฟกัส, ความยาวแกนเอก/แกนโท และความเยื้องศูนย์กลางของวงรี ของวงรี $4x^2 + 9y^2 = 36$

3. จงหาสมการวงรีที่มีจุดศูนย์กลางที่ $(0, 0)$, จุดยอดที่ $(0, \pm 5)$, และจุดโฟกัสที่ $(0, \pm 3)$

4. จงหาสมการวงรีที่มีจุดศูนย์กลางที่ $(-3, 1)$, จุดโฟกัสที่ $(-3, 5)$ และความยาวแกนเอก 10 หน่วย

5. จุด $P(x, y)$ อยู่บนวงรี $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{9} = 1$ จงหาผลบวกของ $F_1P + F_2P$ เมื่อ F_1, F_2 คือโฟกัส

6. จงหาสมการวงรีที่เป็นไปได้ที่มีจุดศูนย์กลางที่ $(2, -1)$, สัมผัสแกน X และแกน Y

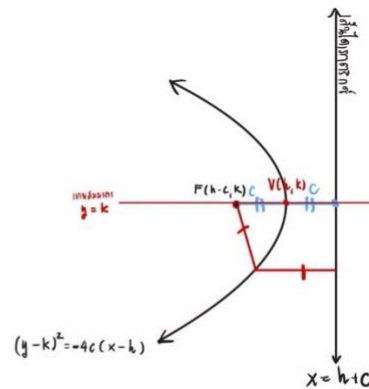
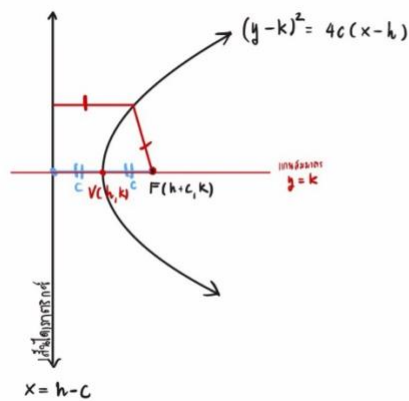
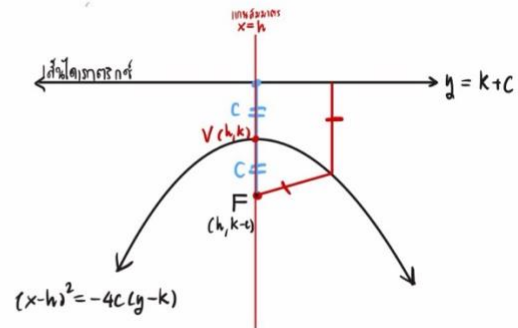
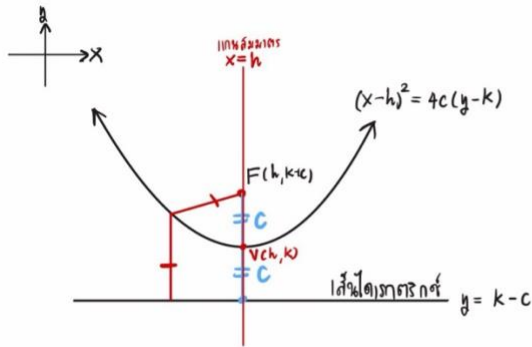
7. จงหาพื้นที่ของสี่เหลี่ยมที่เกิดจากการเชื่อมจุดปลายเลตัสแรกตัมทั้งสี่ของวงรี $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{36} = 1$

8. จงหาสมการทางเดินของจุด $P(x, y)$ ที่มีอัตราส่วนของระยะห่างจาก P ไปยังจุด $F(3, 0)$ ต่อระยะห่างจาก P ไปยังเส้นตรง $x = \frac{25}{3}$ เท่ากับ $\frac{3}{5}$

9. จงหาความยาวของคอร์ดีที่เกิดจากการตัดกันของวงรี $\frac{x^2}{64} + \frac{y^2}{100} = 1$ กับเส้นตรง $y = 3$

พาราโบลา

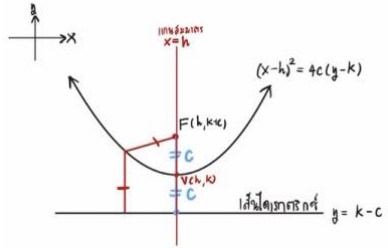
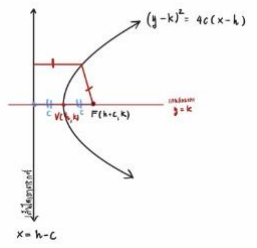
พาราโบลา คือ เซตของจุดทั้งหมดในระนาบซึ่งห่างจากจุดที่ตรึงอยู่กับที่จุดหนึ่งและเส้นตรงที่ตรึงอยู่กับที่เส้นหนึ่ง เป็นระยะเท่ากัน จุดที่ตรึงอยู่กับที่นี้ เรียกว่า โฟกัสของพาราโบลา และเส้นที่ตรึงอยู่กับที่นี้เรียกว่า เส้นไดเรกทริกซ์ของพาราโบลา

สรุปค่าต่าง ๆ ของสมการพาราโบลาแต่ละแบบ เมื่อ c เป็นได้ทั้งค่าบวกและลบ

[เมื่อค่า c เป็นลบสะท้อนกราฟข้ามเส้นตรงที่ผ่านจุดยอดและขนานกับเส้นไดเรกทริกซ์]

[Note: พยายามมองเป็นรูปออกมา และใช้ความเข้าใจเพื่อจะได้ไม่ต้องจำในภายหลัง]

สมการ	$(x - h)^2 = 4c(y - k)$	$(y - k)^2 = 4c(x - h)$
รูปร่างกราฟเมื่อ $c > 0$		
ความยาวโฟกัส	c	c
พิกัดจุดยอด	(h, k)	(h, k)
จุดโฟกัส	$(h, k + c)$	$(h + c, k)$
เส้นไดเรกทริกซ์	$y = k - c$	$x = h - c$
ความยาวเลตัสเรกตัม	$4 c $	$4 c $

จงใช้ความรู้เรื่องพาราโบลา แก้โจทย์ต่อไปนี้

1. จงหาจุดยอด, จุดโฟกัส, และสมการไดเรกทริกซ์, ความยาวเลตัสเรกตัม ของพาราโบลา $y^2 = 8x$

2. จงหาจุดยอด, จุดโฟกัส, และสมการไดเรกทริกซ์, ความยาวเลตัสเรกตัม
ของพาราโบลา $(x - 1)^2 = 4(y + 2)$

3. จงหาจุดยอด, จุดโฟกัส, และสมการไดเรกทริกซ์, ความยาวเลตัสเรกตัม
ของพาราโบลา $y^2 - 4y + 12 = 8x$

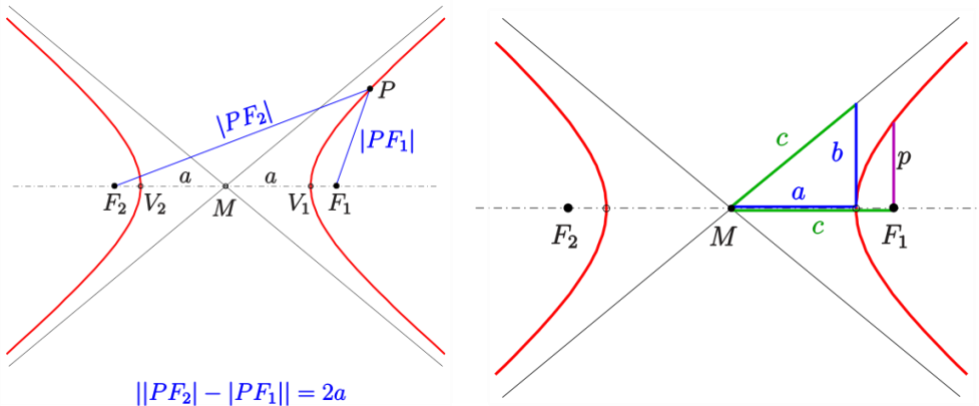
4. จงหาสมการของเส้นตรงที่ผ่านโฟกัสของ $x^2 = 4y$ และขนานกับไตเรกตริกซ์
5. จงหาสมการไตเรกตริกซ์ของพาราโบลาที่เกิดจากการเลื่อนขนาน พาราโบลา $x^2 = -12y$ โดยมีจุดยอดใหม่ที่ $(-3, 5)$
6. จงหาสมการเส้นสัมผัสพาราโบลา $x^2 = -4y$ ที่ผ่านจุด $(-1, 0)$

7. จงหาสมการพาราโบลาที่ผ่านจุด (1, 1), (2, 3), (3, 7) และมีแกนสมมาตรขนานแกน Y

8. กำหนดให้ $y = ax^2 + bx + c$ เป็นสมการพาราโบลา จงหาความสัมพันธ์ระหว่าง a, b, c กับจุดยอดและโฟกัสของพาราโบลานี้

ไฮเพอร์โบลา

ไฮเพอร์โบลา คือ เซตของจุดทั้งหมดในระนาบซึ่งผลต่างของระยะทางจากจุดใด ๆ ไปยังจุดที่ตรึงอยู่กับที่ทั้งสองจุด มีค่าเท่ากับ $2a$ โดยค่าคงตัวนี้ต้องน้อยกว่าระยะห่างระหว่างจุดคงที่ที่ตรึงอยู่กับที่ทั้งสองจุด เรียกจุดที่ตรึงอยู่กับที่ทั้งสองจุดนี้ว่า โฟกัสของไฮเพอร์โบลา

นิยาม

ให้ความยาวครึ่งแกนตามขวาง (a) คือครึ่งหนึ่งของความยาวที่เชื่อมจุดยอดทั้ง 2

ความยาวครึ่งแกนสังยุค (b) คือครึ่งหนึ่งของความยาวแกนที่ตั้งฉากกับแกนตามขวาง โดยขอบเขตจะไม่เกินเส้นกำกับ

และจากสามเหลี่ยมพีทาโกรัสจัดรูปได้ว่า $c^2 = a^2 + b^2$

ความเยื้องศูนย์กลาง $e = \frac{c}{a}$

ความยาวเลตัสเรกตัม คือคอร์ดที่ผ่านจุดโฟกัส มีขนาดคือ $\frac{2b^2}{a}$

และสร้างสมการเส้นกำกับได้จากการผ่านจุด M และมีความชันคือ $\pm \frac{\Delta y}{\Delta x}$ ตามแกน a, b [รูปดังตัวอย่าง]

สมการในการอธิบาย

เมื่อแกนตามขวาง ขนานตามแนวแกน x จะมีสมการในรูปมาตรฐานคือ $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$ [รูปดังตัวอย่าง]

เมื่อแกนตามขวาง ขนานตามแนวแกน y จะมีสมการในรูปมาตรฐานคือ $\frac{y^2}{a^2} - \frac{x^2}{b^2} = 1$

สรุปค่าต่าง ๆ ของสมการไฮเพอร์โบลาแต่ละแบบ เมื่อมีจุดศูนย์กลางที่ (h, k)

[Note: พยายามมองเป็นรูปออกมา และใช้ความเข้าใจเพื่อจะได้ไม่ต้องจำในภายหลัง]

สมการ	$\frac{(x - h)^2}{a^2} - \frac{(y - k)^2}{b^2} = 1$	$\frac{(y - k)^2}{a^2} - \frac{(x - h)^2}{b^2} = 1$
ความยาวครึ่งแกนตามขวาง	a	a
ความยาวครึ่งแกนตั้ง	b	b
พิกัดจุดยอด	$(h \pm a, k)$	$(h, k \pm a)$
ความยาวโฟกัส	$c = \sqrt{a^2 + b^2}$	$c = \sqrt{a^2 + b^2}$
ความเยื้องศูนย์กลาง	$e = \frac{c}{a}$	$e = \frac{c}{a}$
จุดโฟกัส	$(h \pm c, k)$	$(h, k \pm c)$
ความยาวเลตัสเรกตัม	$\frac{2b^2}{a}$	$\frac{2b^2}{a}$
สมการเส้นกำกับ	$y = \pm \frac{b}{a}x$	$y = \pm \frac{a}{b}x$

จงใช้ความรู้เรื่องไฮเพอร์โบลา แก้โจทย์ต่อไปนี้

1. จงหาความยาวครึ่งแกนตามขวาง (a), ครึ่งแกนสังยุค (b), ค่า c (ระยะจากจุดศูนย์กลางถึงโฟกัส), พิกัดจุดโฟกัส (Foci), ความยาวเลตัสเรกตัม, สมการเส้นกำกับ และความเยื้องศูนย์กลาง (e) ของไฮเพอร์โบลา

$$\frac{x^2}{16} - \frac{y^2}{9} = 1$$

2. จงหาความยาวครึ่งแกนตามขวาง (a), ครึ่งแกนสังยุค (b), ค่า c (ระยะจากจุดศูนย์กลางถึงโฟกัส), พิกัดจุดโฟกัส (Foci), ความยาวเลตัสเรกตัม, สมการเส้นกำกับ และความเยื้องศูนย์กลาง (e) ของไฮเพอร์โบลา

$$\frac{y^2}{25} - \frac{x^2}{144} = 1$$

6. จงหาสมการไฮเพอร์โบลาที่มีจุดศูนย์กลางที่ $(1, 1)$, แกนตามขวางขนานแกน X , $a=4$, และมีเส้นกำกับ
- $$y - 1 = \pm \frac{1}{2}(x - 1)$$

7. จงหาสมการไฮเพอร์โบลาที่มีจุดศูนย์กลางที่ $(-2, 3)$, แกนตามขวางขนานแกน Y , ลาดัสเรกต์มียาว $\frac{8}{3}$ หน่วย และ $c=3$

8. จงพิสูจน์โดยใช้สมการว่า ผลต่างของระยะห่างจากจุด P ใด ๆ บนไฮเพอร์โบลาไปยังจุดโฟกัสทั้งสองมีค่าคงที่เท่ากับ $2a$

9. จงหาสมการทางเดินของจุด $P(x, y)$ ที่มีอัตราส่วนของระยะห่างจาก P ไปยังจุด $F(5, 0)$ ต่ระยะห่างจาก P ไปยังเส้นตรง $x = \frac{16}{5}$ เท่ากับ $\frac{5}{4}$

โจทย์เพิ่มเติม

1. กำหนดไฮเพอร์โบลา $16x^2 - 9y^2 + 128x + 18y + 103$ ให้ F เป็นโฟกัสที่อยู่ในจุดภาคที่ 2 และให้ C เป็นจุดศูนย์กลางของไฮเพอร์โบลานี้ จงหาสมการของพาราโบลาที่มีจุดยอดอยู่ที่จุด C และโฟกัสอยู่ที่จุด F

2. กำหนดให้วงรี E และไฮเพอร์โบลา H มีโฟกัสร่วมกันคือ $(0,0)$ และ $(6,0)$ และระยะทางระหว่างจุดตัดใด ๆ ของ E และ H กับจุดโฟกัสทั้งสอง คือ 6 หน่วยและ 2 หน่วย แล้วสมการของวงรี และสมการของไฮเพอร์โบลา คือเท่าใด

3. ให้ P เป็นจุดบนวงรี ซึ่งมีโฟกัสอยู่ที่ $F_1(0, -2)$ และ $F_2(0, 2)$ ถ้า $F_1P = 7$ และ $F_2P = 3$ จงหาสมการวงรีนี้

4. วงกลมที่อยู่เหนือแกน X ซึ่งสัมผัสกับเส้นตรง $4y = 3x$ ที่จุด $(4, 3)$ และสัมผัสกับแกน Y มีรัศมีเท่ากับเท่าใด

5. กำหนดให้จุด $(6, 4)$ อยู่บนวงกลม C ถ้าเส้นผ่านศูนย์กลางสองเส้นของวงกลม C คือส่วนของเส้นตรง $2x+y=5$ และ $x+3y=10$ จงหาสมการวงกลม C

6. ไฮเพอร์โบลารูปหนึ่งมีโฟกัสอยู่ที่จุด $(-7, 1)$ และ $(5, 1)$ ถ้าเส้นกำกับเส้นหนึ่งของไฮเพอร์โบลานี้ ขนานกับเส้นตรง $\sqrt{2}x - y + 5 = 0$ จงหาสมการของไฮเพอร์โบลานี้

7. กำหนดให้ L_1 เป็นเส้นตรงซึ่งมีสมการเป็น $4x - 3y + 10 = 0$ และ L_2 เป็นเส้นสัมผัสของเส้นโค้ง $y = x^2 - \frac{8}{3}x + \frac{7}{3}$ ถ้า L_2 ขนานกับ L_1 แล้วจงหาระยะห่างระหว่างเส้นตรง L_1 และ L_2

8. กำหนดให้ H เป็นไฮเพอร์โบลาซึ่งมีสมการเป็น $9x^2 - 72x - 16y^2 - 32y = 16$ ถ้า E เป็นวงรี ซึ่งมีจุดยอดอยู่ที่จุดโฟกัสของ H และมีความเยื้องศูนย์กลางเท่ากับ $\frac{1}{\sqrt{5}}$ จงหาสมการของ E

9. กำหนดพาราโบลามีโฟกัสอยู่ที่จุด $(8, 1)$ และ $x = 10$ เป็นเส้นไดเรกทริกซ์ ให้ P_1 และ P_2 เป็นจุดตัดของ พาราโบลากับแกน Y ถ้า E เป็นวงรีที่ผ่านจุด $(8, 1)$ และมีโฟกัสอยู่ที่จุด P_1 และ P_2 แล้ว ความยาวแกนเอกของวงรี E เท่ากับเท่าใด

10. กำหนดให้วงรีรูปหนึ่งมีสมการเป็น $25x^2 + 100x + 21y^2 - 42y = 404$ จงหาสมการของไฮเพอร์โบล่าที่มีจุดยอดอยู่ที่จุดโฟกัสทั้งสองของวงรีและผ่านจุด $(-3, 1 + \sqrt{8})$

11. กำหนดให้ $a > \tan\left(\frac{\pi}{3}\right)$ และ $A(a, 3), B(7, 8)$ และ $C(-4, 9)$ เป็นจุดยอดของรูปสามเหลี่ยมที่มีมุม A เป็นมุมฉาก ให้ L เป็นสมการเส้นตรงที่ผ่านจุด A และจุด B จงหาจำนวนเต็มบวก k ที่น้อยที่สุดที่ทำให้พาราโบลา $ky = x^2 + 2k$ มีจุดร่วมกับเส้นตรง L เพียงจุดเดียว

12. กำหนดให้ $M(a, b)$ เป็นจุดกึ่งกลางของเส้นตรงที่เชื่อมจุดตัดไฮเพอร์โบลา $xy = 6$ กับเส้นตรง $x - y - 1 = 0$ จงหาระยะระหว่างจุด M กับเส้นตรง $6x - 8y + 13 = 0$

13. กำหนดให้วงรีมีจุดศูนย์กลางอยู่ที่ $(0, 0)$ และมีโฟกัส F_1 และ F_2 อยู่บนแกน X จุด $A(4, 1)$ เป็นจุดบนวงรี โดยที่ผลบวกระยะทางจากจุด $A(4, 1)$ ไปยังจุดโฟกัสทั้งสองมีค่าเท่ากับ $6\sqrt{2}$ ให้เส้นตรง L ตัดแกน X ที่จุด $(4.5, 0)$ และสัมผัสกับวงรีที่จุด $A(4, 1)$ ถ้า d เป็นระยะห่าง ระหว่างจุด $(0, 0)$ กับเส้นตรง L แล้วค่าของ $d^2|AF_1||AF_2|$ เท่ากับเท่าใด

14. กำหนดให้ C เป็นเส้นโค้ง $y = \frac{3x^4 - 2}{x^3}$ เมื่อ $x > 0$ และให้ L เป็นเส้นตรงที่สัมผัสกับเส้นโค้ง C ที่จุด $(1, 1)$ ถ้าเส้นตรง L ตัดกับพาราโบลา $x(x - 1) = y - 1$ ที่จุด A และจุด B แล้วระยะห่างระหว่างจุด A และจุด B เท่ากับเท่าใด